

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА З 1955 ГОДА ●

● NO.47 (3071) ●

● ЧАЦВЕР, 20 снежня, 2007

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

Твор, які здольны здзівіць
У стварэнні абярэга для Полацка прымалі ўдзел больш чым трыста майстроў з дванаццаці краін **Стар. 2**

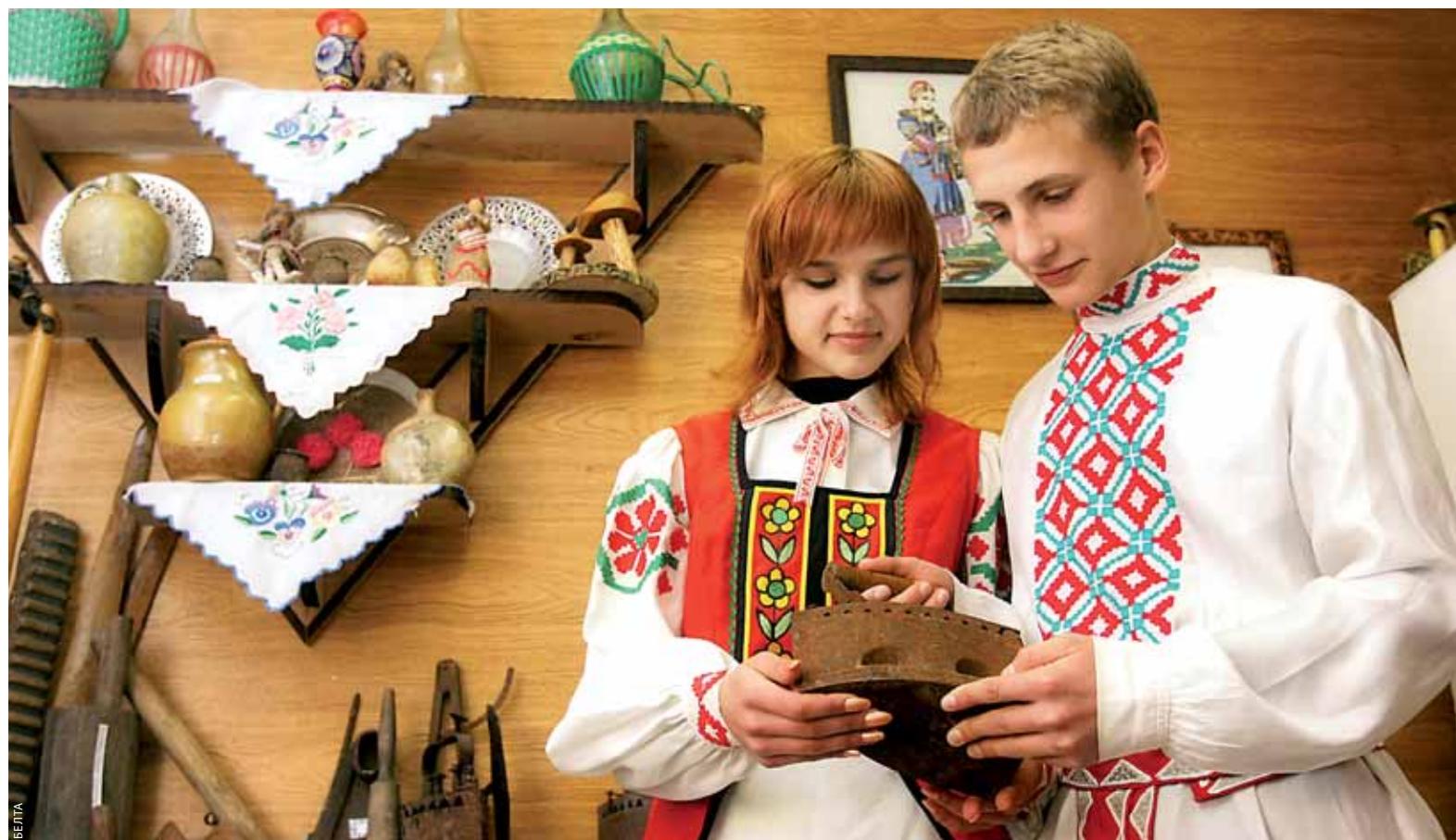
Знічні Айчыны
Стар. 3

Калі захапленне — справа сур'ёзная
Вырабам сукенак для лялек Алена Рудзенка з Рэчыцы пачала займацца яшчэ ў школе. Потым захапленне перарасло ў прафесію **Стар. 4**

“Лунінская восень” доўжыцца і ў снежні

У Лунінецкім раёне прайшло самабытнае і яркае свята паэзіі

“Лунінская восень” — гэта заўсёды цікавыя сустрэчы з мастацтвам, творчасцю і народным побытам

ВЕСТКИ

Па-даросламу пранікнёны погляд

У штаб-кватэры ААН экспануецца беларуская фотавыстава “Чарнобыль вачыма дзяцей”.

Гэтая фотаэкспазіцыя — адзіная ў штаб-кватэры ААН, прысвечаная дзецям. Разам з пастаянным прадстаўніцтвам Беларусі пры ААН суарганізатарамі выставы сталі дыпламатычныя місіі Расіі і Украіны, а таксама Дзіцячы фонд ААН.

Выстава была падрыхтавана ў 2006 годзе сумеснымі намаганнямі дзяржаўнага камітэта Беларусі па праблемах Чарнобыля і мінскага офіса ЮНІСЕФ, якія арганізавалі майстар-клас для дзяцей з рэгіёнаў Беларусі, Расіі і Украіны, пацярпелых ад Чарнобыльскай аварыі. У экспазіцыю ўвайшлі фотаробаты, якія здымаліся ў Лунінецкім раёне, а таксама ў рэабілітацыйным цэнтры пад Мінскам.

З'яўленне выставы ў штаб-кватэры ААН на чарнобыльскую тэму стала адметнай падзеяй у сувязі з тым, што па ініцыятыве Рэспублікі Беларусь Генеральная Асамблея Арганізацыі Аб'яднаных Нацый прыняла рашэнне аб абвешчэнні Дзесяцігоддзя аднаўлення і ўстойлівага развіцця пацярпелых ад чарнобыльскай катастрофы рэгіёнаў.

Прыкметны след на кінаэкране

Беларускія фільмы на міжнародных і айчынных кінафорумах у 2007 годзе ўдастоены 49 дыпламаў і прызоў

Ірына Цімохіна

На Х Адкрытым Бярдзянскім кінафестывалі “Брыганціна” беларускія фільмы атрымалі адразу тры галоўныя прызы: Гран-пры заваяваў фільм “Ворагі” маладога рэжысёра Марыі Мажар, прыз “За лепшую рэжысёрскую работу” атрымаў Аляксандр Яфрэмаў за кінастужку “Рыфмуецца з каханнем”, а Ганна Кавальчук стала лаўрэатам намінацыі “За лепшую жаночую ролю”. Гэты ж фільм на XVI Адкрытым фестывалі кіно краін СНД, Латвіі, Літвы і Эс-

тоніі “Кінашок-2007” удастоены першай прэміі ў конкурсе ігравых фільмаў “ТБ-Шок”.

На IX Міжнародным фестывалі “Эка-этна-фолк-фільм” у Румыніі ў конкурснай праграме беларускі дакументальны фільм “Зачараваныя балоты” Ігара Бышнева атрымаў другую прэмію.

Пасяхова прайшоў XIV Мінскі міжнародны кінафестываль “Лістапад-2007”, у якім прынялі ўдзел больш за 70 замежных дзеячаў кінамастацтва, а свае работы прадставілі кінематаг-

рафісты 42 краін свету. У гэтым годзе ў праграму ўпершыню быў уключаны конкурс неігравага кіно. У афішу “Лістапада” і “Лістападзіка” ўвайшло больш за 150 фільмаў. Беларускія кінематаграфісты адзначаны дзевяццю ўзнагародамі.

Прыкметнай падзеяй у кінажыцці краіны сталі X юбілейны міжнародны фестываль мультипликацыйных фільмаў “Анімаеўка” і VI Рэспубліканскі фестываль беларускіх фільмаў, на якім таксама былі прадстаўлены лепшыя работы “Беларусьфільма”.

Першы ў Еўропе

Стварэнне заказніка дазволіць захаваць унікальную калонію сокала-пустальгі

Іван Цярэнцьеў

Калоніі сокала-пустальгі ў Беларусі даволі рэдкая з'ява. Але адна з іх — восем пар птушыных — якраз насяляе сасновы бор у Мачулішчах, што побач з Мінскам. Птушкі гняздзяцца на соснах, што растуць у некалькіх метрах ад асфальтаванай дарожкі, па якой штодзённа праходзяць сотні людзей. Пустальга не пазбягае суседства з чалавекам. Вядома шмат выпадкаў, калі сокалы сяліліся на гарышчы высокіх жылых дамоў, у вежах.

— Стварэнне спецыялізаванага заказніка — адзіны шлях захавання унікальнай калоніі сокала-пустальгі ў Мінскім раёне, — упэўнены спецыяліст па экалагічнай адукацыі грамадс-

кага аб'яднання “Ахова птушак Бацькаўшчыны” Руслан Шайкін.

Характэрна, што першымі даследчыкамі гэтай калоніі сталі школьнікі. Яны і прапанавалі ідэю стварэння заказніка “Сакаліны”. Дарэчы, двое з хлопцаў — Анатоль Цуба і Сяргей Шчыпцоў — сталі стыпендыятамі Спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і моладзі.

А праект стварэння заказніка, дарэчы, першага ў Еўропе падтрымалі Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя і Дзяржаўная інспекцыя аховы жывёльнага і расліннага свету. Зараз рыхтуецца навуковае абгрунтаванне праекта.

Твор, які здольны здзівіць

У стварэнні абярэга для Полацка прымалі ўдзел болей чым трыста майстроў з дванаццаці краін

Ганна Багамазава

Па словах аўтара праекта, кіраўніка клуба шматковага шыцця “Рошва” Полацкага цэнтра рамёстваў і нацыянальных культур Ніны Ярмух, ідэя была ў тым, каб рукамі беларусаў з розных краін стварыць грандыёзнае пано да 1145-годдзя Полацка, якое адзначалася ў чэрвені гэтага года. Да гэтай падзеі плошча абярэга (згодна з уяўленнямі продкаў беларусаў, абярэг ці амулет абараняе яго ўладальніка ад няшчасцяў і хвароб), сабранага з квадратаў памерам 45 на 45 сантыметраў, склала каля 80 квадратных метраў. Намаганнямі майстроў з Беларусі, Аргенціны, Балгарыі, Германіі, Даніі, Казахстана, Латвіі, Літвы, Малдовы, Расіі, Украіны і Эстоніі было створана палатно шырынёй 315 сантыметраў і даўжынёй каля 25 метраў. Яно падзелена на дванаццаць

частак, кожная з якіх складаецца з трыццаці пяці работ, выкананых у розных тэхніках. Тут ёсць і шматковае шыццё, вышыўка, ткацтва, бісер, батык і аплікацыя са шкуры. А адна з мінскіх майстрыц стварыла сапраўды незвычайную кампазіцыю, упрыгожаную трымястамі каштоўнымі камянямі. Сярод іх — тапазы, апалы, гематыты, біруза і рубіны.

Пасля святкавання 1145-годдзя горада пано адправілася ў пяцігадовае вандраванне па абласных і раённых цэнтрах Беларусі, каб да 1150-годдзя Полацка вярнуцца на радзіму. Зараз пано экспануецца ва Ушачах. Хутка з ім пазнаёмяцца жыхары Пастаў, Гарадка, Лепеля і Мінска. А ў верасні 2008 года палатно змогуць убачыць беларусы Латвіі. У будучым для абярэга плануецца вылучыць памяшканне ў Полацкім нацыянальным гісторыка-культурным музеі.

Кіраўнік клуба “Рошва” Ніна Ярмух і майстар Ядвіга Аўласенка за працай

Беларус стаў лепшым знаўцам рускай мовы

Павел Кудрашоў з Беларусі перамог на Міжнароднай Інтэрнэт-алімпіядзе.

Спаборніцтва паводле праходзячага ў Расіі Года рускай мовы арганізавала Федэральнае агенцтва па друку і масавых камунікацыях. Усяго ў алімпіядзе прынялі ўдзел больш за чатыры тысячы чалавек з 40 краін. Паўлу Кудрашову ўручаны галоўны прыз — прафесійна-нальны камп’ютэр.

Поспех юнага віяланчэліста

Больш двухсот скрыпачоў, альтыстаў, кантрабасістаў і віяланчэлістаў з самых розных краін сабраў у Мінску II Міжнародны конкурс выканаўцаў імя М. Ельскага. Прыехалі ўдзельнікі з Германіі, Расіі, Украіны, Паўднёвай Карэі, Японіі, Казахстана, Беларусі, краін Балтыі... Канцэрт лаўрэатаў музычнага саборніцтва прайшоў у Белдзяржфілармоніі.

Усе дзевяць конкурсных дзён нервы ўдзельнікаў і іх педагогаў былі напружаны. Кожны выканаўца марыў, дбайна падрыхтаваўшыся да праслухоўвання, паспяхова прайсці абодва туры. Пераможцаў выбіралі ў чатырох намінацыях, кожная з якіх была прадстаўлена дзвюма групамі: сярэдняй і старэйшай.

Сярод пераможцаў конкурса — 15-гадовы мінскі віяланчэліст Іван Карызна.

Па словах дацэнта Маскоўскай дзяржаўнай кансерваторыі Кірыла Родзіна, які ўзначальваў журы па трох намінацыях, Іван — яркі музыкант. Ён, такі малады, іграў нароўні з канкурсантамі са старэйшай узроставай групы (19-30 гадоў) і стаў самым лепшым. На пытанне, як збіраецца адзначаць перамогу і як успрынялі яго поспех дома, Іван спакойна адказаў: ніякіх урачыстасцяў з гэтай нагоды не прадбачыцца. Бо родныя ўжо прывыклі да выступленняў Івана на міжнародных конкурсах, дзе ён не аднойчы быў прызёрам. “Далей трэба займацца, расці”, — сур’ёзна падвёў вынік пераможца.

Іван Карызна — стыпендыят Фонду Уладзіміра Співакова, грае на падоранай майстрам віяланчэлі. Музыка прысутнічала ў яго жыцці заўсёды: маці ў Івана — канцэртмайстар, бацька — кампазітар, а старэйшая сястра — скрыпачка. З пяці гадоў Іван іграў на флейце і пераходзіць на віяланчэль зусім не збіраўся. Заўважыў хлопчыка Уладзімір Перлін, які з’яўляецца яго педагогам і зараз. Ён і прапанаваў Івану пераклучыцца на смычковы інструмент. Думаецца, сёння Іван Карызна аб гэтым зусім не шкадуе.

А вучыцца Іван у дзесятым класе Рэспубліканскага музычнага каледжа-гімназіі пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі. У вольны час гуляе ў настольны тэніс, слухае класічную музыку, зачытваецца літаратурай...

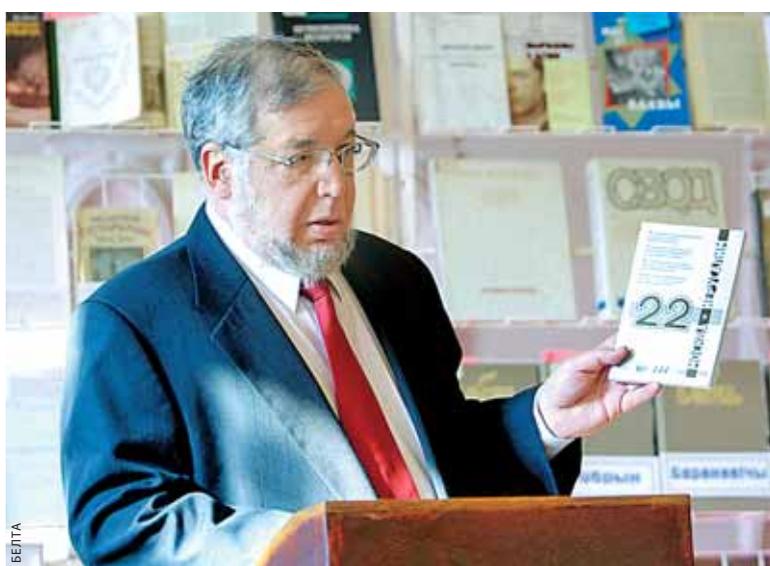
Пры чароўным святле рознакаляровай ханукіі

Адбылася прэзентацыя першага мастацкага перакладу з беларускай мовы на іўрыт

Адам Мальдзіс

Як нашы чытачы, мабыць, памятаюць (“Голас Радзімы. 2007. № 6), у пачатку бягучага года прайшла прэзентацыя першай кніжкі, перакладзенай з іўрыта на беларускую мову. Зацікаўленая аўдыторыя пазнаёмілася са зборнікам апавяданняў “Кіроўца аўтобуса, які хацеў стаць богам” папулярнага ў свеце ізраільскага празаіка Этгара Керэта. Яго творы па-майстэрску зрабіў даступнымі беларускаму чытачу Павел Касцюковіч, які добра валодае старажытнай яўрэйскай мовай. Пасол Ізраіля ў Беларусі спадар Зееў Бен-Ар’е выказаў тады спадзяванне, што ўзаемапераклад яшчэ не раз збярэ слухачоў у той жа зале.

І вось пад канец 2007-га года памяшканне Ізраільскага культурна-інфармацыйнага цэнтра зноў запоўнілі аматары прыгожага пісьменства. На гэты раз тэмай абмеркавання быў таксама першы пераклад, але ўжо не з іўрыта на беларускую мову, а з “дакладнасцю наадварот”. Цэнтральнай асобай вечара стаў спадар Зееў Бен-Ар’е, сам надзелены літаратурным талентам. Дзяку-

Зееў Бен-Ар’е пашырае літаратурныя стасункі

ючы яму ўпершыню “загаварыў” на іўрыце вядомы беларускі пісьменнік Васіль Быкаў. Пераклад яго апавядання “Бедныя людзі” быў надрукаваны ў Ізраілі ў лістападзе гэтага года.

Прэзентацыя была прымеркавана да аднаго з самых паэтычных яўрэйскіх святаў, ханукі, калі ў памяць пра звышнатуральныя цуды запальваюцца рознакаляровыя свечкі ў адмысловым свяцільніку (ханукіі). Агонь на гэты раз урачыста запаліў пасол.

Раздаліся гукі традыцыйнай песні.

— Гэтай падзеі я чакаў даўно — і вось яна збылася, — распачаў “па-сяброўску” гаворку пасол. — Чаму менавіта я ўзяўся за пераклад апавядання Васіля Быкава “Бедныя людзі”? Давайце падзелім гэтае пытанне на часткі. Чаму менавіта я? Тут адказаў сам пытаннем на пытанне: “А хто ж тады, калі не я?” Чаму ўзяўся за пераклад? Бо нішто не збліжае так народы і краіны, як мастац-

кая літаратура. І як не даць добрым людзям добры перакладны тэкст! Чаму менавіта Быкаў? Бо гэта вялікі пісьменнік, глыба. Творы Быкава аказваюць на чытача масіраванае псіхалагічнае ўздзеянне, іх героі становяцца тваімі сябрамі. Чаму апавяданне? Прымерваўся я і да “Афганца”, і да апавесці “Мёртвым не баліць”. Але іх пераклад заняў бы куды больш часу, запатрабаваў бы куды больш сродкаў для публікацыі. Пачынаць трэба з малога, з такога вольна тэксту ў часопісе, — тут Зееў Бен-Ар’е спуściўся ў залу і ўручыў выданне прысутнай ў зале ўдаве пісьменніка Ірыне Міхайлаўне. — І апошняе. Чаму менавіта “Бедныя людзі”? Таму што гэта вельмі добрае апавяданне, твор ашаламляльны.

У заключэнне выступіў Павел Касцюковіч, герой папярэдняй прэзентацыі. Ён заўважыў, што ў беларускай мове ёсць многія запачытаныя з іўрыт: хаўрус, хеўра, пейсы, рахманы, шахер-махер (аналог наватвору “купі — прадай”). Часам яны набывалі новы, нават супрацьлеглы сэнс. Так ішло не толькі літаратурнае, але і моўнае і, шырэй, культурнае ўзаемаўзбагачэнне.

Даўно нічога не чуў пра кампазітара Пятра Альхімовіча. Ураджэнец Сморгоні, ён вельмі актыўна працаваў на ніве беларускай музыкі. І адукацыю меў адпаведную. Пасля вучобы ў Сморгонскай музычнай школе і Мінскім музычным вучылішчы двойчы заканчваў Беларускаю кансерваторыю. Першы раз — аддзяленне народных інструментаў. Другі — па класу кампазіцыі (настаўнік — Анатоль Багатыроў). І яшчэ прайшоў стажыроўку ў Маскоўскай кансерваторыі. А на пачатку 1990-х выехаў у Мексіку. Несумненна, маючы за плячыма велізарны вопыт, самую сур’ёзную адукацыю, ён зробіць свой варты ўнёсак у гісторыю музыкі амерыканскага кантынента. Дадасць да традыцый, закладзеных С. Панягуа-і-Васкесам (аўтар першай мексіканскай оперы “Каталіна Гіз”), Р. Кастрам, А. Артэгам, сваё светабачанне. І, магчыма, спалучыць уласнае веданне беларускага фальклору з мексіканскім народным мастацтвам... Ці спрычыніцца да кампазітарскай школы С. Рувэльтаса, К. Чавеса...

Сморгонь. Рынак.

Знічкі Аічыны

Алесь Карлюкевіч

А ў Беларусі па-ранейшаму застануцца многія раманы, створаныя Альхімовічам на словы Рыгора Барадуліна, Ляніда Дайнекі, музыка да кінафільмаў “Пераправа”, “Дзень вяртання”, “Чужая бацькаўшчына”, “Лявоніха — душа ласкавая”, джазавыя канцэрты, кантаты, харэаграфічныя мініяцюры...

Сморгонь — сапраўдная “кузня”, адкуль у вялікі свет вылітаюць сапраўдныя зорачкі. Са старажытнага гродзенскага гарадка куды толькі моладзь не выпраўлялася — у Расію, Польшчу, Ізраіль, Амерыку... Письменнікі, мастакі, акцёры, вучоныя, военачальнікі... Згадаем хаця б некаторых з іх. У сяленні Падбярэзы на Сморгоншчыне ў 1858 годзе нарадзіўся яўрэйскі пісьменнік і журналіст Лейб Элханан Лявінскі. Спярша вучыўся ў хедэры, потым засвойваў Талмуд дома з дапамогай бацькі. Вучыўся ў гімназіі ў Кіеве, потым быў вольным слухачом Харкаўскага ўніверсітэта. З 1895 года стала жыць у Адэсе. У 1911–1913 гады ў Адэсе выйшаў збор твораў Лявінскага ў трох тамах.

Даўно ўжо забылі імя яўрэйскага пісьменніка Ахарона Кабака, які нарадзіўся ў Сморгоні ў 1883 годзе. Пісаў на іўрыце. У 1920 годзе быў уганараваны ступенню доктара філасофіі. У 1921 годзе выехаў у Іерусалім, дзе выкладаў літаратуру. Аўтар раманаў “Паміж морам і пустыняй”, “Па вузкай сцяжыне”, “Адна”, гістарычнай трылогіі “Шло-

Сморгонь. Вакзал. 1916 г.

Сморгонь. Віленская вуліца.

мо молхо”. Пяру Ахарона Кабака належыць цыкл раманаў “Гісторыя адной сям’і”. Дарэчы, ураджэнец Сморгоні — перакладчык прозы Элізы Ажэшка на іўрыт.

Калі ўжо загаварылі пра частку літаратурнай біяграфіі Сморгоні, Сморгоншчыны, то нельга не ўспомніць прэзідэнта Паўла Савоську. Ён нарадзіўся ў вёсцы Зарудзічы ў 1941 годзе. Двума выданнямі пабачыла свет яго кніга “Нататкі халасцяка”. З тых жа Зарудзічаў — і беларускі паэт, публіцыст Алесь Салагуб. У гісторыі нацыянальнай літаратуры застаўся зборнік яго вершаў “Лукішкі” (1929). За актыўную работу ў Грамадстве, Таварыстве беларускай школы ў 1924 і 1927–1928 гадах быў зняволены польскімі ўладамі ў турму. У 1928 годзе перайшоў у Савецкую Беларусь. Пра

перажытае ў астрозе напісаў у “Лукішскім дзёніку”. З вершаў Алесь Салагуба, напісаных у Лукішках, — і гэтыя радкі:

*Я не буду грудзёмі надрывацца,
Што юнацтва праводжу ў турме:*

*Яшчэ воля ўсімхнецца і мне,
Яшчэ гімн я злажу і вясне,
Яшчэ буду і жыць, і змагацца —
Не ў турме, не ў турме!*

*Цяжкі сон Беларускай старонкі
Уцячэ на лясы і бары.*

*Разнясецца жалейкі тон звонкі,
Запяюць дудары-песняры.*

У Лылойцях Сморгонскага раёна нарадзіўся прэзідэнт, журналіст Артур Цяжкі. У мяне перад вачыма і зараз — вокладка яго першай кнігі “Сустрэча пасля вясны”. Нешта асаблівае, блізкае да мастацкіх знаходак Яна Скрыгана, Янкі Брыля — у літаратурных шуканнях Артура Цяжкага. Пачынаў ён як паэт. І, відавочна, лірычнае ўспрыманне навакольнай

рэчаіснасці сталася галоўным і ў прозе Артура Цяжкага, які меў усе шанцы стаць выдатным стылістам айчынай прозы. На вялікі жаль, вельмі рана пайшоў з жыцця, пакінуўшы чытачу, акрамя згаданай першай кнігі, яшчэ і зборнік апавяданняў “Пара блакітных дажджоў”.

А з Шутавіч Сморгонскага раёна — каталіцкі святар і публіцыст Віктар Шутовіч. У 1917–1927 гадах, маючы за плячыма тры курсы адукацыі ў Пецярбургскай семінарыі, нёс службу пробашчам у вёсцы Барадзенічы на Браслаўшчыне. У канцы 1945 года быў рэпрэсаваны. Вызвалілі ў 1953 годзе. Служыў пробашчам у Мінску. Яшчэ ў 1939 выдаў “Маёвую чытанку”. Друкаваўся ў часопісах “Калоссе”, “Хрысціянская думка”, “Беларуская крыніца” — апавяданні, карэспандэнцыі, нататкі. Пісаў п’есы. З вёскі Шутавічы — літаратуразнавец, выдавец Янка Шутовіч. У 1935–1939 гадах рэдагаваў часопіс “Калоссе”. Таксама прайшоў праз выпрабаванне сталінскімі канцлагерамі. З 1956 года Янка Шутовіч жыў у Вільні. Пасля сябе пакінуў цікавейшую гісторыка-літаратурную спадчыну. Даўно паспела патрэба ўзнавіць тое, што ён дру-

Сморгонь. Руіны касцёла. 1917 г.

каваў раней, вярнуць чытачу тое, што засталася ў рукапісах.

У Сморгоні нарадзіўся публіцыст, перакладчык, вядомы беларускі дыпламат Уладзімір Шчасны. У 1995–2000 гадах працаваў паслом Рэспублікі Беларусь у Вялікабрытаніі. Перакладае на беларускую з англійскай і з мовы ўрду. Аўтар п’есы пра Марка Шагала. Яна пастаўлена на радзіме сусветна вядомага мастака — у Віцебску. У апошнія гады Уладзімір Шчасны шмат робіць дзеля вяртання ў Беларусь імя другога нашага земляка — Хаіма Суціна. Прыкладае намаганні па стварэнню ў Смілавічах музея ў гонар славутага мастака.

...Калі здараецца завітаць у Сморгонь, сустракаюся заўсёды з Уладзімірам Мікалаевічам Лігута. Палкоўнік запасу, раней ён камандаваў Сморгонскім пагранічным атрадам. А зараз жыццё сваё прысвяціў найгалоўнейшаму клопату — узнаўляе памяць пра

падзеі Першай імперыялістычнай вайны ў Сморгоні, на Сморгоншчыне. Напісаў і выдаў цікавую гісторыка-краязнаўчую кнігу “Наша кроў ля Сморгоні”. У рукапісе — новае гісторыка-краязнаўчае даследаванне пра франтавы падзеі дзевяці дзесяцігоддзяў назад. І размовы нашы з Уладзімірам Мікалаевічам тычацца не толькі Першай імперыялістычнай на Сморгоншчыне, у Беларусі. Лігута — ініцыятар многіх гісторыка-асветніцкіх праектаў у горадзе і краі. Ён неаднойчы выказаў думку пра неабходнасць стварэння своеасаблівай турыстычна-экспедыцыйнай зоны ў яго роднай старонцы. На Сморгоншчыне — і Крэва, і Жодзішкі, і Соля, і Залесе, і Лылойці... І вандроўкі па Сморгоншчыне след ладзіць праз спадчынае лэсаў слаўных яе ўраджэнцаў.

© В поісках утрачэннаго Паштоўкі з калекцыі Уладзіміра Ліхадзедава

Гасцей сустрэкалі авацыямі

Ірына Тугарына

Харэаграфічны ансамбль “Роўніца” з Барысава паспяхова выступіў на VIII міжнародным танцавальным фестывалі ў Таліне.

У фестывалі прынялі ўдзел дзіцячыя і юнацкія калектывы з Латвіі, Расіі, Украіны, Эстоніі. На працягу трох дзён выступленні юных артыстаў збіралі аншлагі ў Цэнтры рускай культуры, гімназіях і раённых дамах культуры эстонскай сталіцы. Яркія і палымяныя танцавальныя нумары юных беларускіх выканаўцаў сустрэкаліся авацыямі мясцовай публікі.

Перад пачаткам заключнага гала-канцэрта ўдзельнікаў танцавальнага свята ансамблю “Роўніца”, які прыязджаў на фестываль ужо ў другі раз, быў уручаны дыплом за ўклад у развіццё беларуска-эстонскага супрацоўніцтва ў сферы культуры.

Сувязі Барысава з Эстоніяй у апошні час актыўна развіваюцца. У жніўні бягучага года эстонскую Нарву наведала дэлегацыя барысаўчан на чале з намеснікам старшыні райвыканкама Віктарам Прыходзькам. А ў кастрычніку падчас адказнага візіту дэлегацыі Нарвы, якую ўзначальваў мэр Тармо Тамісце, падпісана пагадненне аб міжрэгіянальным супрацоўніцтве.

Тады ж у Барысаўскім гарадскім Палацы культуры з поспехам выступіў сімфанічны аркестр Нарвы, мастацкім кіраўніком якога з’яўляецца выпускнік Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі Анатоль Шчура.

Калі захапленне — справа сур’ёзная

Вырабам суkenак для лялек Алена Рудзенка з Рэчыцы пачала займацца яшчэ ў школе. Потым захапленне перарасло ў прафесію.

Алена Рудзенка робіць лялькі сапраўднымі прыгажунямі

Вольга Кісялева

Пасля заканчэння індустрыяльна-педагагічнага тэхнікума ў Светлагорску Алена Рудзенка займалася канструяваннем вопраткі, але не забывала і аб сваім захапленні. Арыгінальныя сукен-

кі маленькага памеру для “Барбі” з парчы, шыфону, драпу і гіпюру — гэта тонкая праца, якая на 90 працэнтаў выконваецца ўручную і з’яўляецца паказчыкам высокага ўзроўню майстэрства. Па меркаванню саміх жа канструктараў вопраткі, далёка не кожны

майстар здолее пашыць сукенку маленькага памеру, выконваючы пры гэтым усе каноны швейнай справы. Зараз Алена Рудзенка вучыць майстэрству вырабу арыгінальных убораў навучэнцаў Гомельскага дзяржаўнага каледжа бытавога абслугоўвання,

дзе выкладае прадмет “Канструяванне вопраткі”, а ў вольны час разам са сваімі навучэнцамі вырабляе новыя ўзоры сукенак для лялек. Ёсць задума ў маладога мадэльера-канструктара — арганізаваць выставу сваіх арыгінальных вырабаў.

Маркі, Каляды і Дзед Мароз

Незвычайная прэзентацыя паштовых марак прайшла на мінскім паштамце.

Валерыя Сямёнава

Маркі “Калядная свечка” і “Навагодняя ёлка” ўпрыгожаць святочныя канверты. Героямі ж яшчэ адной серыі марак “З Калядамі!” сталі дзеці.

Хітрая Лісіца, добры Зайчык і вясёлы Скамарох забавлялі дзетак, раздавалі ім паштоўкі.

Дзеці вадзілі карагод, апраналі смешныя гарнітуры “паштовай скрыні” і ахвотна пазіравалі перад камерамі журналістаў. Потым дружна і гучна клікалі Дзед Мароза, які трохі спазніўся (якнік пераднавагоднія клопаты).

Вядома, які Дзед Мароз без падарункаў? Усім дзеткам падарылі “самыя прыгожыя” навагоднія паштоўкі з канвертамі.

Хутка прыйшла добрая Фея і прапанавала гасцям паназіраць за памятным гашэннем марак. Спачатку “чарадзеіны” спецтэмпель у форме снегавіка паставіла Фея, затым — Дзед Мароз.

Вось і запушчаны ў абарачэнне новыя маркі. І гатовы яны несіці добрыя весткі з Беларусі ва ўсе куткі свету.

Натхненне ад родных мясцін

Юрый Авер’янаў

Ялцінскі мастак-ювелір Пётр Якубук у свае работы ўкладвае часцінку роднай Беларусі. Зараз яго персанальная выстава праходзіць у кіеўскім ДOME мастака і прымеркавана да 70-годдзя майстра.

Амаль 45 гадоў Пётр Якубук жыве і працуе ў Крыме, але заўсёды з цеплынёй успамінае мяляўнічыя мясціны Брэсцкай вобласці, дзе нарадзіўся, Кобрынскі дзіцячы дом, у якім выхоўваўся, застаўшыся ў гады вайны сiратой, Мінскае мастацкае вучылішча і сваіх настаўнікаў. У многіх работах члена Саюза мастакоў Украіны прысутнічае беларуская тэматыка. Гэта — пейзажы “Возера Нарач”, “Бярозавы гай”, ювелірныя ансамблі “Ручнік”, “Снягурка”, “Чырвоная рабіна”,

“Позняя восень”, выкананыя з серабра, мельхіера, каралаў і перламутру. Зараз майстар працуе над стварэннем ансамбля “Вянок славянкі”, які мае намер прысвяціць не толькі беларусам, але і ўкраінцам, і расіянам.

Пётр Якубук з’яўляецца старшынёй Ялцінскага аддзялення Беларускага нацыянальна-культурнага таварыства, сам прымае актыўны ўдзел у розных фестывалях творчасці народаў Крыма, прадстаўляючы на іх беларусаў. Як прызнаўся сам мастак, у яго ёсць вялікае жаданне прыехаць на радзіму са своеасаблівай справаздачай аб творчай дзейнасці, каб пазнаёміць землякоў са сваімі лепшымі работамі. Ажыццявіць мару ялцінскі ювелір спадзяецца пры падтрымцы беларускага пасольства, саюзаў мастакоў Украіны, Саюза беларусаў Крыма.